

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának

ÉRTESÍTŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az „Értesítőt” a társulat tagjai előfizetési díj nélkül kapják.

MEGJELENIK MINDEN HÓ UTOLSÓ NAPJÁN.

Szerkeszti: Poppel Miklós ipartársulati titkár.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Budapest, IV. kerület, Ferencz József-rakpart 16. szám.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEK

a társulatnál: IV. ker., Ferencz József-rakpart 16. szám alatt vétetnek fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldal	40 korona
Fél oldal	20 „
Negyed oldal	12 „
Nyolcad oldal	7 „

Egész évre szóló hirdetéseknel husz százalék engedmény.

Boldog újévet!

Az ipartársulat összes tagjainak boldog újévet kíván az elnökség.

Uj idők, régi bajok.

Egyik év a másik után pereg le előttünk, de iparunknak egyik sem hoz jobbat a másikkal; sőt ellenkezőleg: a régi bajokhoz újak szegődnek, az új idők és irányzatok szüleményei, melyekkel feltétlenül meg kell birkózni, vagy meg kell velük alkudni, mert nincs kitérés előlük!

Nagy és nehéz feladatokkal kell ipartársulatunknak megküzdeni. Vállalkozik is reá szívesen, de e küzdelemnek eredménye csak akkor lehet, ha a vendéglősök összetartására számíthatunk, ha tudjuk, hogy egy hatalmas, nagy tábor áll mögöttünk és kész minden pillanatban segítségünkre sietni, ha szükség lesz reá.

Pedig szükség lesz reá okvetlenül, mert azokra az égető sérelmekre, melyeket a pénzügyigazgatás közegei okoznak nekünk, csak úgy kereshetünk orvoslást, ha az összetartás révén az egész főváros, az egész ország vendéglősei nevében demonstrálni tudjuk azt az igazságtalanságot, melyet az *italmérés* illeték folytonos emelése, a bor drágaságát előidéző boritaladó, a szeszes italok kismértékbeni elárúsításának korlátlan-sága, a korlátlan kimérések számának aránytalansága a népességhez képest, a pálinkamérőknek adott korlátlan italmérési engedély, stb. sérelmek által kell elszenvednünk.

Mert mindaddig, míg illetékes helyen meg nem győződnek arról, hogy panaszainkban, melyeket évenként annyiszor ismétlünk, a vendéglősök összességének sérelmeit tárjuk fel és egyetértő kérelmét adjuk elő, mindaddig hiába sirunk és jajgatunk, nem lesz bizony annak semmi foganatja.

De ha látni fogják, hogy egy hatalmas, egységes tömeget képezünk, akkor be fogják látni azt is, hogy e tényezővel úgy kvalitása, mint számaránya

miatt is számolni kell és engedékenységet fogunk tapasztalni.

Ugyancsak ilyen alapon oldhatjuk meg azt a problémát is, melyet a jelenkor méhéből származó szociális áramlat állított elénk.

Az újévben jelszavunk legyen tehát: *az összetartás*.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatának 1906. évi december hó 6-án délután és folytatólag december hó 11-én délután tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Mehringer Rezső pénztárnok, Bitner Alajos, Blaschka István, Ebner Ferenc, Förster Konrad, Fürst Tivadar, Glück Frigyes, Glück E. J., Hack István, Jajczai János, Kamarás Mihály, Kommer Ferenc, Kovács E. M., Kramer Miksa, Lippert Lajos, Maloschik Antal, Máday Lajos, Müller Antal, Mayer József, Nosek Ignác, Prindl Nándor, Petanovits József, Pelzmann Ferenc, Stadler Károly, Schnell József, Wilburger Károly választmányi tagok, dr. Solti Ödön ügyész, Poppel Miklós titkár.

Távollétüket igazolták: id. Krist Ferenc, Palkovics Ede, Burger Károly választmányi tagok.

I. Elnök megnyitja az ülést s a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Lippert Lajos, Schnell József, Fürst Tivadar és Nosek Ignác urakat.

II. Felolvastatott az 1906. évi október hó 31-én tartott ülésről felvett jegyzőkönyv.

A választmány a felolvasott jegyzőkönyvet tudomásul veszi és hitelesítetteti.

III. Elnök jelentést tesz a jegyzőkönyvben foglalt határozatok végrehajtásáról.

A választmány a jelentést tudomásul veszi.

IV. Jajczai János többrendbeli észrevételeit adja elő; nevezetesen kifogásolja azt, hogy a pálinkamérők is kapnak italmérési engedélyt; panaszolja továbbá, hogy nőnevek alatt olyan egyének is folytatnak italmérési üzletet, akik különben erre jogot nem kaphatnának; végül kifogásolja azt, hogy meg nem felelő helyiségben is folytatnak italmérési üzletet.

A választmány a felsorolt észrevételeket általánosan ismert régi bajoknak nyilvánítja, melyek ellen már több ízben lépéseket tett, de mert nem tartoznak a mai ülés napirendjére, tárgyalásukat máskorra halasztja.

V. Bemutattatott a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületétől érkezett átirat, melyben nevezett egyesület a borital-

adó eltörlése, vagy jelentékeny leszállítása érdekében általa megindított széleskörű mozgalomhoz való csatlakozásra szólítja fel az ipartársulatot és egyúttal megküldi az egyesület által ez ügyben kidolgozott memorandumot, melyben a boritaladó eltörlése mellett szóló érvek és adatok vannak összegyűjtve.

A választmány ezen ügy tárgyalását szintén elhalasztja, mert az alapos tanulmányozást igényel s a titkárt megbizta, hogy úgy a memorandumot, mint az egész kérdést tanulmány tárgyává tegye.

VI. Előterjesztettek a budapesti pincéregyesület következő átiratai:

a) az ipartársulat jubileum-alapítványi segélyét Zimerl Ferencnek és Kraut Benőnek kéri kiadni;

b) értesíti az ipartársulatot, hogy az egyesület helyközvetítő intézetének vezetését Szép Lajosra bizta.

c) az egyesület által, szegény gyermekek felruházása céljából indított gyűjtés támogatása végett egy gyűjtő-ívet küld az ipartársulatnak;

d) kérdést intéz az ipartársulathoz az iránt, hajlandó-e az eddigi szokáshoz képest az egyesülettel közösen bált rendezni?

A választmány a jubileum alapítványi segélyt a pincéregyesület által ajánlott Zimerl Ferencnek és Kraut Benőnek kiadni határozza;

az egyesület helyközvetítő intézetének vezetésében történt változást tudomásul veszi;

az egyesület karácsonyi gyűjtőivére, szegény gyermekek felruházására, az ipartársulat pénztárából 40 korona adományt engedélyez;

a bálügyben való határozathozatalt egyelőre elhalasztja, mert Petanovits József úr a rendező bizottsági elnöki tisztet ismételt felkérésre sem hajlandó elvállalni.

VII. Előterjesztett Pallai Miksa kérelme az ipartársulatba leendő felvétele iránt.

A választmány a felvételt elhalasztja addig, míg Pallai új szállodája megnyílik.

VIII. Előterjesztettek a segélyiránti kérvények.

A választmány Pavelka Antalnak 4 korona rendes havi segélyt, ifj. Wirth Ferencnek pedig 20 korona rendkívüli segélyt engedélyez.

IX. Tárgyalás alá vétetvén a budapesti pincéregyesület ismeretes memorandumja, mindenek előtt szóvá tétetett az ipartársulathoz érkezett többrendbeli bejelentés, mely szerint a pincérek szakszervezetének emberei egyes üzletekben már erőszakosan léptek fel és pedig olyan időpontban jelentek meg az illető üzletekben, mikor a forgalom a legerősebb volt s az üzlettulajdonost különféle követeléseket tartalmazó nyilatkozat aláírására szólították fel. Az aláírás megtagadása esetében azután az üzlet egész személyzetét munkabeszüntetésre és távozásra készítették.

A választmány helyteleníti a pincérek erőszakos eljárását és elhatározza, hogy annak megakadályozása végett küldöttséget meneszt a főkapitányhoz. A memorandum részletes tárgyalását pedig f. hó 11-ére, kedd délutánra egybehívandó folytatólagos ülés napirendjére tűzi ki.

X. 1906. évi november hó 11-én, kedden délután 4 órakor Gundel János elnök a folytatólagos ülést megnyitván, jelentést tesz a főkapitányhoz menesztett küldöttség eljárásáról.

A választmány a jelentést tudomásul veszi és áttér a pincéregyesület memorandumának részletes tárgyalására.

A memorandum első pontjában foglalt azon kívánságot, hogy a Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége a munkaközvetítési ügyet kapcsolja ki programjából s a munkaadók a személyzet beszerzésénél egyedül a pincérek helyközvetítő intézetét vegyék igénybe, a választmány méltányosnak találja és elfogadja, minélfogva elhatározza, hogy a Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének a helyközvetítési ügy kikapcsolása iránt javaslatot tesz. A budapesti pincéregyesület helyközvetítő intézetét a munkaközvetítés lebonyolítására illetékesnek elismerni hajlandó, de azzal a kikötéssel, hogy az intézet irányításába a munkaadók bizonyos határig befolyást gyakorolhassanak.

A főpincéri rendszer megszüntetéséről és a »Revier« rendszer életbeléptetéséről szóló kívánságra nézve a választmány elismeri, hogy ez a rendszer külföldön részben bevált, de ott sem mindenütt; nálunk pedig általánosan kötelezővé tenni nem lehet, hanem minden vendéglősnek — az üzlet sajátságához képest — tetszésére kell bízni.

A hetenként 24 órás munkaszünet kimondására vonatkozó kívánságot a választmány méltányosnak találja s az ipartársulat tagjainak elfogadásra ajánlja, de kimondja, hogy kényszerűt alkalmazni nincs módjában és kívánatosnak tartaná, ha e tekintetben a pincérek is felmentetnének a kényszer alól s a szabadnap igénybe vétele tetszésükre bíztnék.

Azon kívánságot, hogy köteles legyen minden szállodás és vendéglős üzletének megfelelőleg tanoncot tartani, a választmány kívánatosnak tartja ugyan, de erre senkit nem kötelezhet.

A tanoncok szerződtetésére, iskoláztatására és munkaidejére vonatkozó kívánságot a választmány tárgyalannak nyilvánítja, mert ezen kérdéseket az ipartörvény és megfelelő kormányrendeletek szabályozzák.

Azon kívánságot, hogy nyári időben vagy fürdő-üzletben csak felszabadulási okmánynyal bíró pincért legyen szabad alkalmazni s tanulólevéllel nem bíró borfiú szintén ne legyen alkalmazható, a választmány helyesli és elfogadja, valamint azt is, hogy a tanoncot hetenként egyszer, vallásához mért napon, lelki gyakorlatra kell bocsátani. Hogy a tanonc a munkaadónál kapjon szállást, kívánatos volna, de erre senkit kötelezni törvényes rendelkezés nélkül nem lehet.

Végül a frakk-viselet eltörlése ellen a választmány nem tesz észrevételt.

Ezen határozatoknak a budapesti pincéregyesülettel való megismertetése és a békés megegyezésre vezető mielőbbi tárgyalása végett a választmány Elnök úr, Glück Frigyes, Petanovits József, Kommer Ferenc, Förster Konrad és Máday Lajos urakból álló bizottságot választván, a pincéregyesületet egy hasonló bizottság alakítására és a f. hó 15-én, délután 4 órakor az ipartársulatnál tartandó értekezletre való kiküldésére felszólítja.

Ezzel az ülés befejezést nyert.

Kmft.

Jegyzőkönyv,

felvétel a Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata és a Budapesti pincéregyesület által, a pincérek memorandumba foglalt kívánságainak tárgyalása és békés megegyezés kötése céljából kiküldött 6—6 tagú bizottságnak 1906. évi december hó 15-én, délután, az ipartársulat helyiségében tartott értekezletéről.

Jelen voltak: Gundel János ipartársulati elnök, Glück Frigyes, Kommer Ferenc, Máday Lajos, Petanovits József az ipartársulat részéről; Varga István egyesületi elnök, Pauli Antal, Bakos Gyula, Leitgeb József, Szép Lajos, Német Károly, a budapesti pincéregyesület részéről.

I. Gundel János elnök megnyitja az értekezletet és előadja, hogy az ipartársulat választmánya a pincéregyesület memorandumát f. hó 6-án és folytatólag 11-én tartott ülésében minden részletében alaposan tárgyalván, elhatározta, hogy az ipartársulat és pincéregyesület között régóta fennálló jó viszonyt ezentúl is fenntartani óhajtja és bizván a pincéregyesület hasonló jószándékában, a békés megegyezést tette ezen bizottság feladatává. Midőn az értekezletet megnyitja, felkéri a pincéregyesület kiküldöttjeit, hogy a békés megegyezést tegyék lehetővé.

Erre megkezdetvén a memorandum részletes tárgyalása, annak a helyközvetítésügyről szóló első pontjánál felolvastatott az ipartársulat választmányának határozata, mely szerint az ipartársulat a pincéregyesület közvetítő intézetét a munkaközvetítés lebonyolítására illetékesnek elismerni és támogatni hajlandó, azonban azzal a kikötéssel, hogy az intézet irányításába, bizonyos határig a munkaadók is befolyást gyakorolhassanak.

Ezen pontnál felszólal Glück Frigyes és világosan kifejti, hogy miként kívánnak a munkaadók a helyközvetítési ügybe

befolyást gyakorolni, t. i. mindkét részről választott tagokból alakított *békéltető-bizottság*, *ellenőrző-bizottság* és *biráló-bizottságok által*; és már most megjegyzi, hogy a sorrend szerint való munkaközvetítést a munkaadók el nem fogadják.

Varga István kijelenti, hogy azzal a szándékkal jöttek és az a megbízásuk, hogy ha csak lehet, békés megegyezést eszközöljenek ki. Tartozik azzal a felvilágosítással, hogy a sorrend szerint való közvetítést — a vendéglősipar sajátjánál fogva — ők maguk sem tartják lehetségesnek s annak ily módon való eszközölése nem is volt soha szándékukban. A békéltető-bizottság alakításához szívesen hozzájárulnak, de ellenőrző- és biráló-bizottság közreműködésébe semmi áron bele nem egyeznek, mert az intézményt saját hatáskörükben akarják és tudják is fenntartani.

Glück Frigyes oda módosítja magyarázatát, hogy a biráló-bizottság tulajdonképpen azonos a békéltető-bizottsággal. Ami az ellenőrző-bizottságot illeti, szívesen azt hiszi, hogy ha a munkaadók az intézményt teljes erkölcsi súlyukkal, de anyagilag is támogatni készek, akkor talán méltányos az a kívánságuk, hogy az intézet működésébe betekintési joguk legyen?

Elnök még megjegyzi, hogy az ellenőrzést mindkét fél érdekében kívánatosnak tartja, mert az intézet iránt úgy a munkaadók, mint az alkalmazottak több bizalommal lesznek.

Varga István azt válaszolja, hogy ők kénytelenek megmaradni álláspontjuk mellett, mert neki meggyőződése, hogy a pincérek köszönettel fogják visszautasítani a felajánlott anyagi támogatást és semmi szín alatt bele nem egyeznek az ellenőrző-bizottság alakításába.

II. A memorandum második pontjánál Varga István kijelenti, hogy a pincéregyesület a »Revier« rendszer életbeléptetésére irányuló kívánságát egyelőre felfüggeszti.

Ennélfogva ezen pont tárgyalanná vált.

III. A memorandum harmadik pontjára vonatkozólag felolvasatott az ipartársulat választmányának határozata, mely szerint méltányosnak találja és a munkaadóknak elfogadásra ajánlja azt a kívánságot, hogy minden pincér hetenkint egy szabadnapot élvezhessen, de ezt kötelezővé tenni nem áll módjában, és kívánatosnak tartaná, ha a pincérekre nézve sem mondatnék ki a kényszer.

Gundel János elnök kifejti, hogy sok pincérre, különösen a családos emberekre nézve nagy csapás lesz az a szabadnap, ha annak igénybevételére kényszerítik, mert az nagy károsodással fog járni. Azt hiszi jobb lenne a kényszerről lemondani.

Varga István előadja, hogy a pincérek szociálpolitikai szempontból ragaszkodnak a szabadnap kötelező kimondásához, mert a munka nélkül lévő pincéreket így akarják — mint kiegészítőket — némi keresethez juttatni. Azonban hozzájárulnak ahhoz, hogy kivételt képezzenek a kifejezetten nyári üzletek, melyekben a szabadnap június 1-től szeptember 1-éig ne legyen kötelező, hanem munkaadó és alkalmazottak között szabad egyezkedés tárgyát képezze.

A tanoncok szabadnapját a pincéregyesület kívánságai közül most kikapcsolják.

IV. A memorandum negyedik pontjánál a pincéregyesület kiküldöttjei ragaszkodnak ahhoz az álláspontjukhoz, hogy minden vendéglőüzletben ahol 6 fehér terítékű asztal van, már egy tanoncot kell tartani, s a tanoncnak ha csak lehet, a gazda adjon szállást.

Az ipartársulat alkalmazkodik a választmány határozatához, mely szerint ezen kívánságok teljesítése is üdvös lenne, azonban kényszerrel alkalmazni ez irányban nem lehet.

Glück Frigyes előadja, hogy a tanoncok célszerű elszállásolása fölött — tekintettel arra, hogy a gazdánál való elszállásolás a lakásviszonyok miatt nem lehetséges — már sokat gondolkozott és arra a meggyőződésre jutott, hogy a kérdést csakis tanonc otthon létesítése által lehet helyesen megoldani. Ő hajlandó is erre vállalkozni, ha úgy a gazdák, mint a pincérek támogatására számíthat.

Varga István a pincérek részéről nem ígérhet támogatást, mert ők az eszmét nem találják célszerűnek.

V. A memorandumnak a tanoncok szerződésére, iskoláztatására és munkaidejére vonatkozó pontjait az értekez-

let, tekintettel arra, hogy e kérdéseket részben az ipartörvény, másrészt a kormányhatósági rendeletek szabályozzák, tárgyalannak nyilvánítja.

Helyesli azonban azt a kívánságot, hogy a tanonc hetenként egyszer lelki gyakorlatra bocsáttassék.

VI. A pincéregyesületnek azon újabb kívánsága fölött, hogy a főpincérnek a törékeny leltárért való felelőssége eltöröltessék és hogy a vendéglő-üzletekben lehetőleg a »Coupon« rendszert kell életbe léptetni, az értekezlet nem illetékes dönteni.

VII. A frakkviselet eltörlése ellen az értekezlet nem tesz észrevételt.

VIII. Végül a pincérek szervezkedésének jogosultsága tekintetében az értekezlet nem nyilatkozhatik.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Kmft.

***

Különfélék.

Figyelmeztetés! Tudomásunkra jutott, hogy a vendéglősök közül sokan szerződés nélkül alkalmaznak az üzletükben tanoncokat. Minthogy ez az eljárás az ipartörvénybe (1884. évi XVII. t.-c.) ütközik és büntetés alá eső cselekményt képez, ennél fogva figyelmeztetjük az ipartársulat t. tagjait, hogy ezen mulasztásukat haladék nélkül pótolják és a jövőben szerződés nélkül tanoncot fel ne vegyenek, mert az iparhatóságok ez irányban vizsgálatot fognak tartani, s akinél ily törvényellenes állapotot találnak, az illető ellen megindítják a megtorló eljárást.

Munkabeszüntetések és kizárások. Sztrájkjal való fenyegetés szakszervezethez nem tartozó munkásnak el nem bocsátása esetére zsarolást képez.

(Folytatás)

Az említett két szervezet, a központi szövetség s az ácsgegyelet tehát minden egyes esetben kénytelen lesz külön meghatározni, mely rendszabályokat alkalmazzon kedvezőbb bérfeltételek elérésére. Ezek a rendszabályok alkotják az ipartörvény 153. §-a értelmében vett összebeszélést.

E mellett mint lényeges tényező megemlítendő az is, hogy az ipartörvény 153. §-a nem is szól összebeszélésekről és egyesülésekről, mint a 152 §., hanem kizárólag összebeszélésekről, minthogy csakis az egyesülések létesítik az összebeszéléseket.

* * *

Ez ítéletet a vádlott semmisségi panasszal, az államügyész pedig felülvizsgálati kérelemmel támadta meg.

A vádlott semmisségi panaszában abból indul ki, hogy az első bíróság anyagi jogot sértett meg, midőn megtámadott ítéletét hozta.

Kétséget nem szenved, hogy a vádlott azon fenyegetése, hogy a szervezetlen munkás el nem bocsátása esetén valamennyi többi munkás a munkát nyomban megszünteti, első sorban a pallér, nem pedig az elbocsátott munkás ellen irányul. Már pedig a büntető törvénykönyv 153. §-ából következik, s az állandóan követett bírói gyakorlat igazolja, hogy zsarolás esetén a fenyegetésnek az ellen kell irányulni, akitől a vagyoni előny kikényszerítése céloztatik.

A semmisségi panasz szerint az elsőbíróság továbbá megállapítottan vette azt, hogy a vádlott a szervezetlen munkást oly szándékkal fenyegette meg, hogy őt a szakszervezetbe való belépésre kényszerítse s ez által a szervezetnek vagyoni előnyt szerezzen. A vádlottnak azon szándéka, hogy a fenyegetéssel a szakszervezetlen munkást a szervezetbe való belépésre kényszerítse, igaz lehet, de nem feltétlenül szükséges, hogy igaz legyen, mert a vádlott szándéka éppen úgy arra is irányulhatott, hogy a szervezetlen munkást a szervezett munkásokkal való együtt dolgozás abbahagyására bírja.

Az államügyész az ítélet felülvizsgálatát a vádbeli cselekmény helytelen minősítése miatt kérte.

A birodalmi törvényszék (Reichsgericht), mely ez ügyben másod- és végső fokban ítelt, a vádlott semmisségi panaszát elutasította, az államügyész felülvizsgálati kérelmének helyt

adott, az első bírósági ítéletet feloldotta, s az eljárás első bíróságát új ítélethozatalra utasította.

A birodalmi törvényszék szerint az első bíróság helytelenül járt el, midőn a vádlottat csak a zsarolás kíséretében találta bűnösnek s a birodalmi ipartörvény 153. §-át nem alkalmazta azért, mert — mint azt az ítélet indokolása kifejti — az e §-ban említett »összebeszélés« fogalma alá a birodalmi ipartörvény 152. §-ában említett »egyesülés« nem vonható, a szervezetek pedig, amelyekbe a vádlott az illető munkást fenyegetéssel belépésre akarta kényszeríteni, egyesüléseknek tekintendők.

A birodalmi törvényszék az elsőbíróság ezen álláspontját tévesnek találta.

Az ipartörvény 152-ik §-a az egyesülési szabadságnak (Koalitionsfreiheit) az egész birodalom területén akart érvényt szerezni. Másrészt a törvényhozó az egyesülésekben való részvétel és az ezektől való *távolmaradás* szabadságát elismerte nemcsak azzal, hogy kimondta az egyesüléstől való visszalépés szabadságát, hanem azonkívül helyén valónak tartotta a bérharcban állók terrorizmusa ellen külön büntető rendelkezésekkel fokozott védelmet nyújtani. Hogy a törvényhozás azon tényezőjének akarata szerint, mely az ipartörvény tervezetét kidolgozta, a részvétel szabadsága ép oly védelemben részesítendő, mint maga az egyesülés joga, kitűnik abból hogy az ipartörvény kormányjavaslatának 168. és 169. §-aiban, — melyek a törvény 152. és 153. §-ainak felelnek meg, kizárólag összebeszélésekről volt szó, úgy hogy a 169. §-ban előforduló ezen kifejezés »ily összebeszélésekben« az előbbi (168. §.) határozmányainak kimerítő büntetőjogi korrelátumát képezte. A kormányjavaslat indokolása sem tartalmaz semmi olyant, mely eltérő szándéokra engedne következtetni.

A kormányjavaslat tárgyalása alkalmával azután egy beadott módosítási javaslat folytán a 168. §. első bekezdésébe ezen szavak: »összebeszélések és egyesülések«, második bekezdésébe ezen szavak: »egyesülések és összebeszélések« vétettek fel. A javaslattevő bővebben nem okolta meg ezen módosító indítványát, azonban az indítványelleni felszólalások során a javaslattevő részéről tett azon kijelentés, hogy az egyesülési jog szükségképpen következménye egyesülésekben való részvétel szabadságát is büntető rendelkezéssel biztosítani, kétségtelenné teszi, hogy a törvényhozó akarata szerint az egyesülésekben való részvétel szabadságának védelme teljesen fedezi az egyesülési jog védelmét. E nélkül az egyesülési jog egyesülési kényszerré válhatnék, amit a törvényhozó semmiesetre sem akarhatott elrendelni.

A törvényhozó a fentemlített módosítási javaslat elfogadásával kétségtelenné akarta tenni, hogy nemcsak a bérharcok céljából való egyes alkalmi összebeszélések, hanem az egyesületek és egyesülések is, melyek a jövő bérharcok eseteiben is hasonló célokat akarnak elérni s általában kedvező bérviszonyok alakulására irányuló általános tevékenységet fejtenek ki, a törvényben biztosított szabadságot élvezzék.

Egyesülések, összebeszélések útján alakulnak. Az egyesülés szó az összebeszélés folytán szorosabb vagy lazább

szervezetbe tömörített személyek összességét jelenti, míg ellenben a köznyelvben az összebeszélés inkább a megállapodás tartalmát akarja kifejezni. Az összebeszélések folytán létesült egyesülések bizonyos esetekben állandóan összebeszéléseket hoznak létre; ez a kifejezés arra az esetre is áll, ha az egyesülések szervei határozatokat hoznak, amennyiben az egyesülés tagjai magukat e határozatoknak szabad akarattal alávetik. Másrészt azon személyek, kik egyes esetekben összebeszélnek arra nézve, hogy minden egyes személy mily magatartást kövessen, egymás között egyesülve vannak. Ennélfogva e két kifejezéssel egybekötött fogalmak nem választhatók el egymástól oly határozottan, mint azt az első bíróság indokolásában tette s így teljesen hibás az első bíróság azon nézete, hogy a részvétel szabadsága az egyesülések tekintetében büntetőjogi védelemben nem részesül.

*****

Hatósági végzések.

Másolat 1695/1906. kgy. szám. Közgyűlési határozat. A közgyűlés utalva a sütőipar gyakorlása s a műhelyek berendezése, a kenyér s péksütemények forgalomba hozatala, valamint a munkaadók és segédszemélyzetük között való munkaviszonyról szóló 1389/1904. kgy. sz. szabályrendelet 26. §-ának módosítása tárgyában f. évi június 6. — 7-én 926. kgy. sz. alatt hozott határozatára, elfogadja a tanács javaslatát s a szóbanforgó szabályrendelet 26. §-át módosító szöveget a következőképp állapítja meg: 26. §. Az elárúsító üzletekben és helyeken nemkülönben a fogyasztó-helyiségekben (vendéglők, kávéházak, kávéházak és tejszarnokok) a kenyér és péksütemény olyképp tartandó, illetőleg kiszolgálandó, hogy a vevő-, illetve fogyasztó-közönség választása és a sütemények összefogdosása és megropogtatása ki legyen zárva és vevőnek vagy fogyasztónak csakis annyi darab és olyanmű kenyér vagy sütemény adandó át, amennyit megvenni vagy elfogyasztani kíván. Az elárúsító, és fogyasztó helyeken stb. (az eredeti szöveggel). Erről a tanács az összes ügyiratok kiadása mellett megfelelő további eljárás végett értesítettik. Kelt Budapesten, a székesfőváros törvényhatósági bizottságának 1906. évi november hó 21-én tartott közgyűléséből. Fülepp Kálmán s. k. főpolgármester.

Budapest székesfőváros tanácsa. 264721/1906. I. szám. H. A közgyűlésnek ezen határozatát a tanács tudomásul veszi s ennek 30 napi időtartamra teendő szabályszerű közhírré tételét ezennel elrendeli és utasítja az összes ker. előjáróságokat, hogy ezen szabályrendeletet módosító közgyűlési határozatot hirdetési tábláikra, nemkülönben a közp. segédhivatal, hogy a központi városház zárt hirdetési táblájára 30 napra függeszték ki, ezen határidő letele után pedig a kifüggesztve tartást igazoló záradékkal ellátva — a szabályrendelet módosítás ellen netán benyújtott felszólalásokkal együtt mutassák be, illetve arról, hogy be nem adatott — tegyenek jelentést.

Erről a tanács I. ügyosztály, az összes kerületi előjáróságok, a központi segédhivatal, továbbá a budapesti sütők ipartestülete, a magyar sütők országos szövetsége, a budapesti vendéglősök ipartársulata, a budapesti kávéosk és kávémérők ipartársulata a vonatkozó közgyűlési határozat hiv. másolatban való kiadásával felzetten értesítetnek. Budapest, 1906. december 3-án. A székesfőváros tanácsa: dr. Vaszilievics alpolgármester.

MATTONI
ERZSÉBET
SÓSFÜRDŐJE
BUDAPESTEN
(BUDÁN)

MATTONI FÜLE
GIESSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kítűnő hatásnak bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest

SEC

SEC

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontor
(Budapest.)

ófépé

Első Magyar Részvény Serfőződe

BUDAPEST—KŐBÁNYÁN.

Fennáll 1854 óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY 1885.

JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6. szám.

Ajánlja: **ások, király, márciusi világos, márciusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márciusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töltésű palacksöreit** gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt **kőbányai palack-sör osztályából.**

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződének évi gyártási képessége 400,000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolc-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debrecenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés: Vidékre telefon-szám 52—60.

Palacksör-megrendelés: telefon-szám 56—58.

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg Ő cs. és kir. fenségének és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg Ő kir. fenségének udvari szállítója.

Ő császári és apótotli királyi Felsége legfelső elismerése
1896. dec. 19.

LÖWENSTEIN MIHÁLY

UTÓDA

HORVÁTH NÁNDOR

Fő-üzlet:

Fiók-üzlet:

IV., Vámház-körút 4.

IV., Kishid-utca 7.

Telefonszám 11—24.

Telefonszám 11—46.

ALAPITTATOTT 1864.

**Fűszer-, csemege-, conserv-, sajt-, vaj-,
bor-, pezsgő-, cognac-, tea- és rum-raktár.**

Sürgőnycím:

Löwenstein Vámházkörút vagy Löwenstein Kishidutca.

Magyar királyi postatakarékpénztári számla 10166.

Cs. kir. osztrák postatakarékpénztári számla 859171

Ne hagyja magát reklámvizzel félrevezetni, hanem tartson az üzletében valódi „Ilona“ artézi savanyúvizet.
Egy fél liter ára 6 fillér.

Rendelési cím: „Artesia“ budapesti vendéglősök szikviz és pezsgőitalok gyár részv-társ., a városligeti artézi kút bérleti. VII, ker., Egressy-út 20/c.

Telefon 50—72.

Telefon 50—72.

TRANSYLVANIA SEC LOUIS FRANCOIS & CO.

Budafok. császári és királyi udvari szállítók
Fülöp Szász Coburg Góthai Herceg Ő Fensége
szállítói. Budafok.

*****

◆ 15 elsőrendű kitüntetés ◆

*****

VÉDJEGY.

FŐRAKTÁR:

BORHEGYI FERENC

Budapest, V., Gizella-tér 1.

*****

◆ ◆ Hors Concours ◆ ◆

*****

VEZÉRKÉPVISELŐK:

RUDA és BLOCHMANN

Budapest, V., Akadémia-utca 16.

Sürgőnycím: FRANÇOIS BUDAFOK.

Telefon: BUDAFOK 15. szám.